

אמנות ותיאוריה**Art in Theory****0821-2187-01****סמסטר א', תשע"ד****ד"ר אריה קפיטיקין****פרוסמינריון****שעת קבלה של המרצה: בתיאום מראש בדוא"ל****טלפון: 077-9100122****דוא"ל: levkapit@gmail.com****תיאור הקורס:**

בפרוס' המיועד לתלמידי התואר הראשון נלמד את התיאוריות והשיטות העיקריות בתחום "תולדות האמנות", כולל הן את מתודות המחקר "ההיסטוריות" (איקונוגרפיה, סגנון, ופורמליזם) והן ה"עכשוויות" (פסיכואנליזה, סמיוטיקה, מרקסיזם, פמיניזם, פוסט-קולוניאליזם). הקורס שואף לספק לתלמידים "ארגז כלים" (וירטואלי) של גישות, שיטות, ואסטרטגיות פרשנות – חלקן שאולות מתחומי הפילוסופיה, הסוציולוגיה, לימודי התרבות והמגדר – שבאמצעותן מבינים ומאירים יצירות אמנות.

The proseminar will introduce BA students to a range of theories and methodologies current in the field of *Art History*, including the 'Historical' (Iconography, Style, and Formalism) and the 'New' research methods (Psychoanalysis, Semiotics, Marxism, Feminism, Post-Colonialism). The course aims to provide students with a 'toolkit' of approaches, methods, and interpretative strategies – often borrowed from associated fields of Philosophy, Sociology, Cultural and Gender Studies – with which artworks may be approached and elucidated.

דרישות הקורס:

חובת נוכחות; קריאה עפ"י הסילאבוס; השתתפות פעילה בשיעורים בהתבסס על הקריאה.
 הגשת 6 דוחו"ת קריאה של מאמרים (כעמוד אחד מודפס המסכם מהלך של מאמר/תאוריה).
 את דוחו"ת הקריאה יש להגיש תמיד בשיעור שבו נדון המאמר (המאמרים שעליהם נדרש דו"ח קריאה יקבעו במהלך הקורס). בנוסף, תלמידים יתבקשו להציג מאמר בפרזנטציה של כ 10 דק' לפחות פעם אחת במהלך הקורס.
 הגשת 6 הדוחו"ת + פרזנטציה של מאמר הם תנאי מקדים לקבלת ציון סופי בקורס.

משלוח ומרכיבי הציון הסופי:

השתתפות פעילה בשיעורים	(10%)
הגשת 6 דו"חות קריאת מאמרים (עמוד אחד מודפס)	(30%)
חיבור מסכם (10 עמ')	(60%)

סדר השיעורים וקריאות-חובה:

*** (קיצורי שמות הספרים מתייחסים לביבליוגרפיה בסוף הסילאבוס)**

1. טבע האמנות ותולדות האמנות ה"היסטורית" וה"עכשווית": אידיאה, העתק, זיוף

רות לורנד, על טבעה של האמנות (תל אביב: דביר הוצאה לאור, 1991), 45-16.

2. פורמליזם: וינקלמן וולפלין

Johann J. Winckelmann, "Reflections on the Imitation of Greek Works in Painting and Sculpture", in Preziosi, *The Art of Art History*, 27-34.

Hatt and Klonk, *Art History: A Critical Introduction to its Methods*, 76-80.

ברש, מחשבת האמנות בדורות האחרונים, 135-119.

3. מהו יפה? אסתטיקה במאות ה-18-19

Podro, *The Critical Historians of Art*, 9-16.

עמנואל קאנט, ביקורת כוח השיפוט, תרגום: שמואל הוגו ברגמן ונתן רוטנשטרייך (ירושלים: מוסד ביאליק, 1969), מבחר.

4. "גבוה" ו"נמוך" באמנות: ריגל וקולאז'

ברש, מחשבת האמנות בדורות האחרונים, 118-90.

Hatt and Klonk, *Art History: A Critical Introduction to its Methods*, 80-90.

5. איקונוגרפיה, איקונולוגיה, זיכרון תרבותי: פנופסקי וורבורג

ארזין פנופסקי, "איקונוגרפיה ואיקונולוגיה – הקדמה", בתוך: מחקרים באיקונולוגיה – נושאים הומניסטיים בחקר אמנות הרנסנס, תרגום: דניאלה אתגר. (תדפיס אלקטרוני בספרייה של ת"א, מספר מערכת 001482254). או באנגלית:

Erwin Panofsky, "Iconography and Iconology: An Introduction to the Study of Renaissance Art", in Preziosi, *The Art of Art History*, 220-235.

ברש, מחשבת האמנות בדורות האחרונים, 155-170.

6. סגנון ומומחיות (Connoisseurship)

Hatt and Klonk, *Art History: A Critical Introduction to its Methods*, 40-56.

מאיר שפיר, "סגנון" בתוך: מאיר שפיר, מבחר מאמרים בתולדות האמנות, עורך: מוטי עמר (תל אביב: אוניברסיטת תל אביב, 2003), 4-21. או באנגלית:

Meyer Schapiro, "Style", in *Anthropology Today: An Encyclopedic Inventory*, ed. Alfred L. Kroeber (Chicago: University of Chicago Press, 1953), 287-312.

Jacques Derrida (1978), "Restitutions of the Truth in Pointing [*Pointure*]", in Preziosi, *The Art of Art History*, 301-315 (excerpts).

7. שיעתוק טכני וצילום: וולטר בנימין

וולטר בנימין, יצירת האמנות בעידן השיעתוק הטכני, תרגום: שמעון ברמן (תל אביב: ספריית פועלים והוצאת הקיבוץ המאוחד, 1983). או באנגלית:

Benjamin Walter, "The Work of Art in the Age of Mechanical Reproduction", in Preziosi, *The Art of Art History*, 435-442.

8. סמינטיקה ואמנות

Hatt and Klonk, *Art History: A Critical Introduction to its Methods*, 200-221.

Anna Kartsonis, "The Responding Icon" in *Heaven on Earth: Art and the Church in Byzantium*, ed. Linda Safran (University Park, PA: Pennsylvania State University Press, 1997), 58-80.

9. רצפציה: וולפגנג קמפ ומישל פוקו

Wolfgang Kemp, "The Work of Art and its Beholder: The Methodology of the Aesthetic of Reception", in Cheetham, Holly and Moxey, *The Subjects of Art History: Historical Objects in Contemporary Perspective*, 180-196.

Michel Foucault, "Las Meninas", in *The Order of Things: An Archeology of the Human Sciences* (New York: Vintage Books, 1994), 3-16.

10. פסיכואנליזה וסטרוקטורליזם: פרויד, לאקאן וקריסטבה

Hatt and Klonk, *Art History: A Critical Introduction to its Methods*, 174-194.

Meyer Schapiro, "Leonardo on Freud: An Art-Historical Study", *Journal of the History of Ideas* 17:2 (April 1956), 147-178.

Jacques Lacan, "The Split Between the Eye and the Gaze"; "Anamorphosis"; "The Line and the Light"; and "What is a Picture?", in *The Four Fundamental Concepts of Psychoanalysis*, trans. Alan Sheridan (New York: W. W. Norton, 1981), 67-119.

11. אמנות, כוח וידע : מרקסיזם ומגדר

Karl Marx, (1867), "The Fetishism of the Commodity", in *Capital*, ed. David McLellan (Oxford: Oxford University Press, 1995), 42-50.

Michel Foucault, (1975), "Panopticism", in *Discipline and Punish: The Birth of the Prison*, trans. Alan Sheridan (New-York: Vintage Press, 1995), 195-228.
<http://www.sparknotes.com/philosophy/disciplinepunish/section7.rhtml> להסבר וניתוח

Linda Nochlin, (1971), "Why Have There Been No Great Women Artists?", in *Women, Art and Power* (New York: Harper & Row, 1988), 145-176.

12. פוסט-קולוניאליזם ושאלת "האחר"

אדוארד סעיד, אוריינטליזם, תרגום: עתליה זילבר (תל אביב: עם עובד, 2000), הקדמה.

Linda Nochlin, "The Imaginary Orient", in *The Politics of Vision: Essays on Nineteenth-Century Art and Society* (New-York: Harper & Row, 1989), 33-57.

<http://pages.ucsd.edu/~bgoldfarb/cocu108/data/texts/NochlinIO.pdf>

גיאטרי צ'קרוורטי ספיבק (1988), "כלום יכולים המוכפפים לדבר", תיאוריה וביקורת 7 (חורף 1995), עמ' 31-66.

http://theory-and-criticism.vanleer.org.il/NetisUtils/srvutil_getPDF.aspx/36s9iT/%2F%2F7-3.pdf

או באנגלית: Gayatri Spivak, "Can the Subaltern Speak?" (1988) http://www.mcgill.ca/files/crlaw-discourse/Can_the_subaltern_speak.pdf

13. אמנות דיגיטלית, אינטראקטיביות ו"אסתטיקת יחסים"

María Fernández, "Life-Like: Historicizing Process and Responsiveness in Digital Art", in Preziosi, *The Art of Art History*, 468-485.

Main Books

Hatt Michael and Charlotte Klonk, *Art History: A Critical Introduction to its Methods* (Manchester: Manchester University Press, 2006).

Anne D'Alleva, *Methods and Theories of Art History* (London: Laurence King, 2005).

משה ברש, *מחשבת האמנות בדורות האחרונים* (ירושלים: מוסד ביאליק, 1977).

Donald Preziosi, *The Art of Art History: A Critical Anthology*, 2nd ed. (Oxford: Oxford University Press, 2009).

Bibliography

Michael Podro, *The Critical Historians of Art* (New Haven and London: Yale University Press, 1982).

Eric Fernie, *Art History and its Methods: A Critical Anthology* (London: Phaidon, 1995)

Robert S. Nelson and Richard Shiff, *Critical Terms for Art History*, 2nd ed. (Chicago: University of Chicago Press, 2003).

Mark Cheetham, Michael Ann Holly and Keith Moxey, *The Subjects of Art History: Historical Objects in Contemporary Perspective* (Cambridge: Cambridge University Press, 1998).

יהודה שנהב, עורך, *קולוניאליזם והמצב הפוסטקולוניאלי: אנתולוגיה של תרגום ומקור* (ירושלים ותל אביב: מכון ון ליר בירושלים והקיבוץ המאוחד, 2004).

Patrick Williams and Laura Chrisman, *Colonial Discourse and Post-Colonial Theory: A Reader* (New York: Columbia University Press, 1994).

אדוארד סעיד, *אוריינטליזם*, תרגום: עתליה זילבר (תל אביב: עם עובד, 2000) **ובאנגלית**
Edward Said, *Orientalism* (New York: Vintage, 1979).

Homi K. Bhabha, *The Location of Culture* (London: Routledge, 2004).

Summaries & Explanations of Key Theoretical / Philosophical Texts:

http://www.sparknotes.com/philosophy/index_author.html